

SEMNALE POZITIVE PENTRU ȘCOLILE DIN SATELE NOASTRE

Mai sunt câteva săptămâni până la sfârșitul acestui an școlar. Și dacă la începutul acestui an școlar ne luptam pentru salvarea școlilor de la închidere, acum sperăm în viitorul acestora.

Prin proiectul de lege elaborat de actualul ministru al educației, Daniel Funeriu, școlile minoritare au toate șansele să spere că vor funcționa în condiții optime în viitor. Iată că lupta începută din anul 1990 de către

reprezentanții minorităților naționale începe să dea roade.

Conform proiectului, minoritățile naționale au dreptul la învățământ în limba maternă «la toate nivelurile, tipurile și formele de învățământ preuniversitar». Articolul 9 din proiectul de lege prevede că «în funcție de necesitățile locale, se pot organiza, la cerere și în condițiile legii, grupe, clase sau unități de învățământ preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale. În cadrul unităților școlare cu secții de predare în limbile minorităților naționale singulare în localitate, se pot organiza clase liceale și profesionale cu grupe de elevi de diferite profiluri, în condițiile legii».

Un alt aspect important este acela că au dreptul de a studia Istoria și Geografia în limba maternă. Și ca o încununare a tuturor eforturilor se referă la regimul de înființare a unităților școlare, și anume, proiectul prevede că se pot înființa școli cu predare în limba minorităților naționale «indiferent de numărul de elevi». Noi ne dorim ca acest proiect să obțină lumină verde și să ne păstrăm astfel intacte școlile, garanția viitorului minorității și a satelor noastre.

Maria Lațchici

Foto: L. Radan

Elevii de la Școala Generală Clocotici

UREDNIȘTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Slobodan GERA

Urednici: Ivan DOBRA; Lina TINKUL; Daniel

LUKAČELA; Slavica MUSELIN; Marija LACKIĆ

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Slobodan GHERA

Redactori: Ivan DOBRA; Lina TINCUL;

Daniel LUCACELA; Slavica MUSELIN; Maria LAȚCHICI

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U ovom broju / În acest număr:

SUSRET MLADEŽI...

str. 3
pag. 3

ŽUPNI STADION...

str. 6
pag. 6

“KARAŠEVSKA ZORA”

str. 9
pag. 9

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XIV
Broj: 62
svibanj 2010.
Anul: XIV
Nr. 62
mai 2010

LUPACUL - GROAPA DE GUNOI A JUDEȚULUI ?

Sursa: www.flux.md

continuare în pag. 2

continuare de la pag. 1

Locuitorii din Lupac au avut parte marți, 11 mai, de vizita unei comisii compuse din reprezentanții Consiliului Județean Caraș-Severin și ai Mediului, care a încercat să le prezinte planul viitoarei gropi de gunoi ecologice, ce ar urma să fie amplasată pe pășunile de deasupra satului lor.

Prezentarea proiectului a stârnit revoltă în rândul sătenilor datorită spațiului impresionant necesar pentru depozit și a riscurilor la care ar putea fi expuși mulți ani de acum înainte.

Noul proiect - „Sistem Integrat de Management a Deșeurilor în județul Caraș-Severin” - inițiat de către Consiliul Județean și finanțat din fonduri europene cu peste 28 de milioane de euro, va cuprinde o uzină de prelucrare a deșeurilor și un depozit de colectare care va aduna

umplut timp de treizeci de ani cu rezidurile fabricii, iar folia protectoare care va înveli acele reziduri este garantată pentru o perioadă de o sută de ani. Ce se va întâmpla după această perioadă – Dumnezeu cu mila! Din acel moment al discuției, localnicii parcă au luat foc și i-au scos afară pe responsabilii de proiect. Nemulțumirea locuitorilor comunei s-a îndreptat și către primarul Marian Vlasici, căruia i s-a reproșat că a ascuns adevărul referitor la proporțiile proiectului.

Consiliul Local Lupac a aprobat atunci scoaterea din domeniul public al primăriei a unei suprafețe de cinci hectare de teren care urma să fie ocupată de fabrică, urmând ca alte cinci hectare să fie atribuite acesteia în cazul în care va fi nevoie pe viitor. Curios este că, din cele cinci hectare (sau maxim zece) de atunci, astăzi se vorbește despre derularea unui proiect pe o suprafață totală de șaptezeci și două de hectare pe care va fi amplasat, pe lângă fabrică, depozitul central de colectare a deșeurilor din județ.

În ședința Consiliul Local din 23 februarie 2010 s-a aprobat scoaterea din domeniul public și trecerea în domeniul privat al comunei al unui teren cu o suprafață de 42 ha (izlaz comunal din Cf nr 208) și al altuia de 10 ha (izlaz comunal din același Cf). Aceste terenuri urmau să fie destinate firmelor dornice să investească și să-și desfășoare acolo activitatea, nicidecum pentru construirea depozitului de gunoi. Prin urmare, Consiliul Local nu știa ce i se pregătește, iar despre potențialul risc de contaminare a zonei nu s-a suflat o vorbă în tot acest timp.

Motivul pentru care s-a creat toată această neînțelegere ar trebui elucidat de către Primăria Lupacului, care a ținut morțiș ca acest proiect să se realizeze, ignorând în totalitate părerea oamenilor pe care îi reprezintă și interesele cărora ar fi trebuit să le apere. Va fi interesant de urmărit cum va gestiona primăria această criză acum, când știe că are pe cap: pe de o parte votanții din comună care au adunat mai mult de trei sute de semnături împotriva și care sunt ferm hotărâți să se opună cu toate mijloacele pentru a stopa derularea proiectului, iar pe de altă parte autoritățile statului responsabile de proiect care, datorită opoziției oamenilor din comună, riscă să întârzie punerea în aplicare a proiectului și astfel să piardă finanțarea din partea Uniunii Europene.

Daniel Lucacela

„Mali Capuljak” locul destinat construcției noului depozit Foto: D. Lucacela

întregul gunoi menajer de pe raza județului Caraș-Severin. Depozitul va putea colecta și valorifica gazul metan rezultat în urma procesului de descompunere a gunoiului și diferă cu mult prin complexitatea construcției sale și a gradului de protecție sporit față de mediul înconjurător de tradiționalele haldine de gunoi. Și totuși, există o problemă majoră cu care se confruntă un astfel de depozit: levigatul rezultat din acumularea apei învechite în gunoi poate deveni un risc mare de poluare pentru pământul local și apa de suprafață.

Prezentarea de la căminul cultural s-a desfășurat în condiții normale până când s-a dezvăluit faptul că depozitul (care va ocupa o suprafață totală de 72ha) va fi

Cum s-a ajuns la acest impas?

La ședința Consiliului Local al comunei Lupac din 25 septembrie 2009, domnul Tiberiu Pădureanu, directorul A.D.I., a prezentat consilierilor locali un filmuleț despre o fabrică de deșeuri din orașul Stockholm (Suedia), exprimându-și dorința ca o astfel de fabrică să poată fi construită în parteneriat cu comuna Lupac, pe terenul administrativ al acesteia. Avantajele pentru comună și cetățenii acesteia nu erau deloc neglijabile: un procent din câștigurile fabricii se orientau spre Primăria Lupac; iluminatul public în comună devenea gratuit; se ofereau locuri de muncă cu prioritate pentru locuitorii comunei; Primăria Lupac, în calitate de partener, primea locuri în consiliul de administrație al uzinei.

PRIJATELJSKA UTAKMICA NA KLOKOTIČKOM IGRALIŠTU

Na dan Pedesetnice (Duhova), na klokotičkom igralištu sastali su se mještani kako bi sudjelovali kao igrači ili navijači na prijateljskoj utakmici „Nogomet kroz generacije”. Inicijativu za odigravanje ove utakmice imao je dr. Milja Vatav, a Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj novčano je pripomoglo da se ta lijepa ideja i ostvari.

Iako je bilo pljuskova nakon sv. Mise, a utakmica je trebala početi u 15 sati, svi su bili uvjereni da će kiša ipak prestati. Nestrpljivo su čekali i molili da Božja milost i Duh Sveti rastjera kišne oblake i obasja, u pravom smislu riječi,

Za vrijeme utakmice čula su se stara bodrenja s kojima su navijači i ovaj put ohrabrivali igrače iz starije generacije. Najstariji igrač na terenu bio je pedesetosmo godišnjak Lukačela Milja (Pidračić), a za igru bio je spreman i Mikola Vatav (Andrekić),

počela padati kiša, svima je bilo jasno da se igra više ne može nastaviti, obje ekipe prihvativši krajni rezultat 3:3. Sva sreća što su sudionici imali prijevoz do Kulturnoga doma i tako izbjegli kišu, blato i vodu koja je tekla ulicom poput malog potočića.

Iako, radi vremenskih okolnosti, roštilj se nije poslužio na nogometnom igralištu (kako je bilo predviđeno), već u Kulturnom domu, bilo je lijepo vidjeti kako mladi i stari naraštaji mijenjaju svoja iskustva i glasno se smiju sjećajući se davnih nezaboravnih trenutaka.

Uz dobar roštilj, pivo, sok i rakijicu, lijepo je druženje trajalo sve do kasno uveče, kada je svatko radosno krenuo svome domu, razmišljajući kako bi to još ljepše ispalo da

Prijateljska utakmica „Croatia Clocotici” - „Lumina Clocotici”

nebo suncem, kako bi se mogla odigrati planirana utakmica.

I uistinu, nakon par minuta, čudo se dogodilo. Nije nam bilo vjerovati! Kišni su oblaci nestali, a sunce je izašlo i žarko zagrijalo kako bi travu osušilo i omogućilo našim nogometašima bolje uvjete za igranje. Ali kako ni jedno čudo ne traje dugo, nije ni ovo naše sa suncem trajalo više od jednog sata. Utakmica je bila spektakularna. Tu je bilo navijanja, lijepog načina igre i pravog sportskog ponašanja. Jedinstvena je bila prilika vidjeti na istom igralištu igrače iz iste obitelji, ali različitih generacija, kao na primjer: djed, sin i unuk.

Prije početka utakmice održana je minuta šutnje u znak sjećanja na pokojne igrače bivšega tima „Lumina Clocotici”, nakon čega su trojica igrača sadašnje „Croatie Clocotici” odnijeli na grobove pokojnih nogometaša po dva karanfila.

koji je već ispunio šesdeset i devet godina, no nažalost, vrijeme nije dozvolilo da se utakmica nastavi po

nije kiše padalo.

Ovoj su se inicijativi svi radovali i izrazili želju da ova prijateljska

Foto: S. Muselin

predviđenom programu i najstariji igrač nije ušao u igru.

Par minuta nakon što je

utakmica preraste u tradiciju, te da se najmanje dva puta godišnje održava.

Slaviša Muselin

PAGINA ELEVILOR

Alcoolul, o sinucidere curată

In ultimii ani, numărul de adolescenți consumatori de alcool a crescut foarte mult. Mulți tineri recurg la alcool fiindcă acesta este consumat în familiile lor, dar și datorită entourageului.

După consumarea alcoolului, majoritatea adolescenților au senzația de „bine” devenind apoi mai comunicativi, își înving timiditatea și se eliberează de sentimentele neplăcute.

Din păcate, un număr mare de tineri ajung să tânjească după senzațiile plăcute consecutive consumului de alcool, dezvoltând chiar o toleranță fizică la efectele acestuia, iar organismul începe să simtă nevoia de mai mult alcool pentru a obține efectele dorite.

Înainte de a lua o decizie în privința alcoolului aveți în vedere că:

- alcoolul scade capacitatea de gândire;
- alterează memoria;
- scade capacitatea de coordonare a mușchilor, evidențiată prin dificultăți în mers, în statul în picioare și în menținerea echilibrului.

Alcoolul produce:

- riscul crescut de accidente prin lipsă de orientare în timp și spațiu;
- ciroză hepatică;
- pancreatită gastrică cronică;
- ulcer cronic deudonal;
- suferințe cardiace;
- coma alcoolică;
- deces.

Gândiți-vă la fiecare pas pe care vreți să-l faceți în privința alcoolului, atât băieții cât și fetele. Dacă cândva numărul fetelor consumatoare de alcool era relativ mic, în ziua de azi acesta a crescut simțitor. Fetelor gândiți-vă că: -într-o zi veți dori să vă formați o familie și să aveți copii. Consumând alcool dăunați sănătății voastre și puneți atât viața voastră în pericol, cât și a copilului nenăscut.

Nu uitați că:

- alcoolul dăunează grav sănătății voastre;
- alcoolul distruge multe familii, multe cupluri se despart din această cauză;
- alcoolul duce la deces, mulți copii rămân orfani;
- mulți dintre alcoolici ajung să comită crime, plătind cu pușcăria și petrecându-și cei mai frumoși ani din viață după gratii.

Fiți conștienți de ceea ce faceți! Doar renunțând la alcool puteți trăi o viață sănătoasă și îndelungată alături de cei dragi vouă.

Beul Bianca Mihaela
Clasa a VII-a

Știați că...

Tara noastră, România, este renumită pentru:

1. varietatea formelor de relief: ape, munți, deltă și ieșire la mare;
2. rezervația naturală Delta Dunării este inclusă în patrimoniul mondial UNESCO, împreună cu Mănăstirea Horezu, bisericile din Moldova și cetățile dacice din munții Orăștiei;
3. litoralul Mării Negre care se întinde pe o suprafață de 245 km²;
4. Parcul Național din Retezat, creat în 1935, unde trăiește capra neagră, florile de colț, precum și plantele rare protejate prin lege;
5. Sfînxul și Babele – misterioasele formațiuni geologice din Munții Bucegi;
6. bucătăria tradițională și pentru portul popular;
7. castelele și orașele medievale: Bran, Brașov, Sighișoara, Sibiu și Deva;
8. stațiunile balneare: Felix, Tușnad, Herculane și Sovata, Olănești, Vatra Dornei, Călimănești-Căciulata;
9. numeroase peșteri și formațiuni carstice: peștera Comarnic, Lileicilor, Scărișoara, Muierii, etc;
10. oameni de știință:

Ana Aslan (1897-1988) – biolog, fizician și inventator;

Aurel Vlaicu (1882-1913) – constructor de avioane, inventator și pilot, unul dintre pionierii aviației mondiale;

Henri Coandă (1886-1972) – inventatorul și constructorul primului avion cu reacție din lume;

Nicolae Paulescu (1869-1931) – fiziolog, descoperitorul insulinei;

Traian Lalescu – matematician.

prof. Sorca Gheorghe

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI

Šesti susret hrvatske katoličke mladeži održan je 8. i 9. svibnja u Zadru pod geslom „Da vaša radost bude potpuna”. Susreti hrvatske katoličke mladeži se održavaju svake druge godine u drugoj hrvatskoj županiji i prikupljaju veliki broj vjernika iz Hrvatske i dijaspe.

Ovogodišnji tradicionalni susret je okupio oko 30.000 tisuća mladih vjernika koji su pristigli iz svih krajeva Hrvatske i Bosne i Hercegovine, iz Austrije, Njemačke, Srbije, Argentine i Rumunjske.

Tijekom subotnjeg jutra Zadar je već bio prepun mladih vjernika koji su, unatoč kiši i nepovoljnom vremenu, razgledali povijesnu jezgru grada s mnogobrojnim spomenicima iz raznih povijesnih razdoblja (crkva Svetog Donata, Forum, katedrala Svete Stošije) i neke od mnogih drugih znamenitosti koje ovaj grad krije. Mladi katolički vjernici su se oko 14,00 okupili na Forumu, mjestu gdje je u prošlosti Zadar ugostio i Papu Ivana Pavla II, odakle su zajedno krenuli u procesiji prema Višnjiku, pjevajući prigodne pjesme i noseći obilježja svojih zajednica. Na čelu procesije je dominirao križ, težak 115 kilograma, kojega je naizmjenično nosilo po šest sudionika. Križ je izrađen od hrastavog splava starog pet tisuća godina, izvučenog iz rijeke

Skupina Hrvata iz Rumunjske u Zadru

Drave. Misno slavlje za sve sudionike susreta započelo je u 18,00, a pred-

Na susretu katoličke mladeži

vodio ga je mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup, u koncelecijaciji kardinala Josipa Božanića, nadbiskupa zagrebačkog, mons. Maria Roberta Cassaria, apostolskog nuncija u R. Hrvatskoj, velikog broja biskupa i više stotina svećenika. Na kraju mise mons. Puljić je zahvalio svećenicima i redovništvu te volonterima i mladima koji su pretvorili Zadar u grad mladih. Sudionici susreta su bili smješteni kod obitelji iz katoličkih župa u okolici Zadra. Skupina Hrvata iz Rumunjske, predvođena vlč. Petrom Dobrom i vlč. Đurđem Katićem, bila je smještena i uživala srdačno gostoprimstvo kod obitelji iz Župe sv. Josipa-Plovanija.

Katolička mladež vratila se svojim kućama u nedjelju popodne, nedugo nakon središnje Svete mise, bogatija za još jedno novo i lijepo iskustvo. Bila su dva dana koja će 30.000 mladih zauvijek pamtiti i čuvati u svojim srcima, dva dana radosti, sreće, zabave i molitve. Sljedeći susret hrvatske katoličke mladeži održat će se u Sisku 2012. godine.

Ivan Dobra

ŠKOLSKO ZAVRŠAVA - BOŽJE TEK POČIMA

Dragi mladi! Nalazite se na prvoj "razmeđi", raskrsnici svoga života. Treba izabrati životno usmjerenje, opredijeliti se za znanost ili za zanat. Želimo vam u tome pomoći uzimajući iz Svetoga Pisma primjere kako Bog zove i što čovjeku poručuje.

Izabrali smo nekoliko mjesta susreta Boga s pojedinim osobama kako se odnose prema darovima Duha Božjega. Bog proziva te osobe. Proziva ih dva puta. A kada Bog nešto ponavlja, onda je to snažno i važno. Dobro prati i još bolje pamti! Uhom slušaj i duhom poslušaj!

- Abraham na kušnji pobožnosti. Abraham, Sara i sin im Izak sretna obitelj. Najednom zaori glas koji samo otac čuje: Abrahame! Abrahame! (Post 22,1). Dva puta. Ako je prvi put prečuo, nije drugi put. I onda: Žrtvuj mi sina jedinca, koga ljubiš. Izaka! Pođi u krajinu Moriju i prinesi ga kao žrtvu paljenicu. Odraci se sina, kojega si ionako primio na dar. Abraham nikada prije nije čuo takva glasa i zahtjeva. Je li to Božji glas? Jest! Pokaži se po Božjoj volji, po Božju, pobožno. Eto dara pobožnosti na kušnji. Ali Abraham ne zna da je to samo kušnja njegove vjere i ljubavi prema Bogu.

Roditelji, roditelji! Bog vam je dao djecu na dar. Valja misliti kako se zahvaliti. Nema većega i ljepšega dara Bogu od prinošenja svoje djece Božjoj ljubavi. Bog više voli vašu djecu negoli vi sami. Bog više želi zdravlja i spasa vašoj djeci negoli vi sami. Ako ih Bogu prikazete, onda su u sigurnim rukama, Bog zna što će s njima. I djeca sretna i vi sretni s njima. Ako ih želite oteti Bogu, a ubaciti ih u ovaj svjetski kovčac trenutačne strasti i propadljive slave, kako se ne bojite da će im se prolazna sreća pretvoriti u trajnu nesreću i na zemlji i nakon groba. Tko tako živi da ima pred sobom neistraživu vječnost koju Bog daje, taj je sretan već na ovome svijetu. Tko živi po-Božjem zakonu, sretan je i u vremenu i u vječnosti.

- Mojsije u pustinji straha Božjega. Nalazimo se na brdu Sinaju, na Horebu. Mojsije je pastir ovaca kod svoga tasta Jitra. Kad najednom ugleda rasplamtjelu vatru. Grm gori,

a ne izgara. Poče se Mojsije primicati da vidi što je. A iz vatre prolomi se gromoglas: Mojsije! Mojsije! (Izl 3, 4). Dva puta. Ja sam Bog Abrahamov. Ne primiči se! Izuj se! Ovo je sveto tlo. Gdje ti je poštovanje? Ja imam s tobom svoj plan, veli mu Bog. Pripremi se, junače, kanim te poslati u dugoročnu misiju, u izbavljenje izabranog naroda iz tminskoga ropstva. Pod mojim vodstvom. Ne može se Mojsije približiti Božjoj vatri. Mora se izuti iz svojih prljavih opanka, podera njih haljina, zapravo riješiti svojih zemaljskih dronjaka i zamišljaja da se sve radi kako on hoće. Boga slušaj!

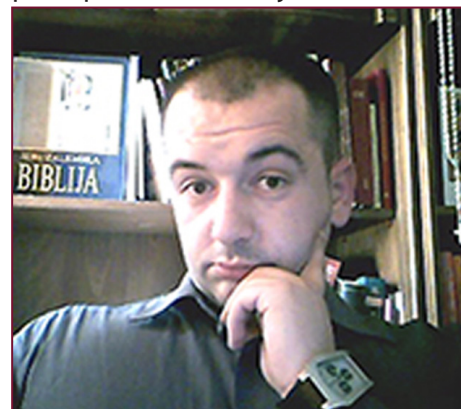
Gimnazijalci! gimnazijalci! Ne možemo biti u službi Bogu sa svojim grijesima, sa svojim sebičnim i naopakim planovima, i isto takvom obućom i odjećom. Treba odstraniti sa svoga srca sve što ga sputava na ovome svijetu i pristupiti Božjemu vatrištu. Bog nas prima tako da uredimo svoju dušu i svoju savjest kako on hoće. Tijelo ti golo, na srcu izolacija. Ako se želiš ogrijati na Božjoj vatri, onda skini izolaciju sa sebe koja priječi Božjoj riječi da te ogrije i pošalje na životni zadatak. Imaš li straha Božjega?

- Samuel u svetišu mudrosti. Nalazimo se u hramu zvanom Šilo, u Palestini, gdje je Kovčeg zavjetni s 10 Božjih zapovijedi danih Mojsiju. Tu je svećenik Eli sa svojom obitelji, dvojicom nevaljalih sinova. Tu je majka Ana dovela svoga dječaka Samuela, „isprošena od Boga“, da ga Bogu daruje u službu. Taj se mali razvijao u krjeposti i mudrosti pred Bogom i pred ljudima, učeći i opslužujući zapovijedi. Kad mu je bilo 15-ak godina, eto mu jedne noći u snu tiha glasa s neba: Samuele! Samuele! (1 Sam 3,10). Nije Samuel znao ni tko, ni odakle, ni zašto. Traži razjašnjenje od svećenika Elija, koji mu kaže da se vrati u postelju i spava. Ali i druge noći jednako tako: Samuele! Samuele! Nije to samo onako, da plaši djecu. Ima tu poruke. Eli mu je preporučio, ako bi se ponovio takav glas, da rekne: Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša. Tako je i bilo. Nije dosta da ga

Bog jednom zove, nego ga zove u tri maha po dva puta. Kao što je Mojsija odredio za vođu, tako je Samuela odredio za proroka. Bog mu je dao u prvome redu poruku za svećenika i njegovu obitelj, pa onda i za cio narod. Nimalo ugodna poruka, jer se i svećenička obitelj i narodna zajednica ludo udaljila od Boga i njegova zakona i Kovčega dekaloga.

Studenti! studenti! I danas Bog zove, i tiho i glasno, uvijek po imenu, i po dva puta, i u tri navrata, i u snu i u javi. Zove u proroke, u propovjednike, u ispovjednike. Samo čujemo li mi, vi, taj glas od zaglušnosti ovoga svijeta, od tutnjave diskoteke i stadiona, od prerusene sotonine i njegova zavođenja, od sirena strasti i napasti, koje vode k propasti? Mudro je odazvati se Bogu. Mudar je onaj dječak i čovjek koji opslužuje Božje zapovijedi, a nerazuman je koji ih ne opslužuje. Snosit će posljedice svoga zla djela. Nije se s Bogom šaliti. Bog se ne da izrugivati.

- Jeruzalem u odbijanju Božjega savjeta. Isus nije samo nekim osobama ponavljao dva puta ime, nego je to činio i ponekomu gradu: „Jeruzaleme, Jeruzaleme, koji ubijaš proroke i kamenuješ one što su tebi poslani! Koliko li puta htjedoh okupiti djecu tvoju kao što kvočka okuplja piliće pod krila, i ne htjedoste. Evo,

nastavak na 5 str.

KUD "KARAŠEVSKA ZORA" PO DRUGI PUTA GOST NA SMOTRI FOLKLORA U STARIM JANKOVcima, REPUBLICI HRVATSKOJ

Općina Stari Jankovci broji danas oko 5.500 žitelja dok samo mjesto oko 1500 stanovnika. Polako ali sigurno kao i tijekom burne povijesti život se vratio u ove lijepe krajeve gdje živi većina Hrvata ali i druge nacionalne manjine kao sto su Mađari, Nijemci, Rusini, Bošnjaci, Srbi i ostalo.

Kako sam prvi put u Starim Jankovcima, slučajno kroz razgovor sa mještanima opazio sam da, ove ljude veže slična povijest kao i nas Hrvate iz Rumunjske. Njihov kirvaj je 15.08., i slave isto kao i mi Uzvišenje Blažene Djevice Marije - Veliku Gospu. O kontinuitetu življenja u najranijim razdobljima na prostoru općine Stari Jankovci svjedoče nalazišta dva prapovijesna naselja, jedno antičko nalazište i srednjovjekovna nekropola "Balkan". Papin legat, koji je godine 1333. - 1335. sabirao crkveni porez u vukovarskom arhiđakonatu, došao je 6. puta u Jankovce, gdje je župnikom bio Benedikt. Kako je ovdje sabrao razmjerno mnogo novca vidi se da je ta župa bila dosta velika, a njezini župljani imućni. Legat u svojim računima naziva Jankovce imenom "Jenke", kako je to činila i mađarska dvorska kancelarija, od vjerojatnog izvora osobnog imena Janko. Jankovci su bili sjedište ovećeg imanja.

1526. Turci zaposjeli su

Jankovce, gdje su neprekidno ostali do 1688. godine. Pretpostavlja se da je tadašnja župna crkva pretvorena u džamiju, kako su Turci običavali činiti i u drugim mjestima a to dovodi do činjenice da je u Jankovcima za vrijeme turskog vladanja postojala župna crkva Sv. Jurja (Sv. Đure ili Sv. Đurđa). Oni nisu propali niti prigrdom strašnih borba s Turcima, jer su

se spasili u okolnim šumama. Franjevci su u Jankovcima obnovili katoličku župu. Župnikom je godine 1708. bio fra Matej Temišvarac. Iza toga su Jankovci neko vrijeme pripadali pod vukovarsku župu i tako njihova se povijest nastavlja do današnjih dana, svjedočujući oko 700 godina postojanja, slično kao i najstarija hrvatska dijaspora iz Rumunjske.

I eto slučajno ili ne, gosti smo po drugi put u Starim Jankovcima, na proslavi desete godišnjice održavanja smotre u ovim krajevima, nakon 2001. godine kada je Kud "Karaševska Zora" na prvoj ediciji, prvi puta gostovao u tim lijepim slavonskim krajevima.

Na "X.-oj Smotri folklora nacionalnih manjina Republike Hrvatske

i hrvatske dijaspori" održane 30. svibnja 2010. na području Vukovarsko-srijemske županije, u Starim Jankovcima, gostovalo je 13 folklornih grupa. Udruga ruskog govornog područja "Kalinka" - Čakovec, KUD "Dušnok" - Mađarska, KUD "Slavonija" i "Andrija Pekar" - Soljani, KUD "Petrof San-dor" - Laslovo, KUD "Matoš" - Vojvodina, "Krešimir Šimić" - Podcrkavlje, Zajednica Njemaca Grada Zagreba, "Rude", KUD "Karaševska Zora" - Rumunjska, "Ilija Ljubičić & Sanja Bačani" - Ludbreg, KUD "Kamen" - Sirač, KUD "Kočer" - Široki Brijeg - BiH, i KUD "Seljačka Sloga" - Slakovci. Društva su uz živu glazbu izvodila svoje izvorne i karakteristične pjesme i plesove, gdje su nas domaćini vrlo lijepo dočekali i ugostili. Karaševska Zora, izvela je standardni program u trajanju od 8 min., gdje je ponosno predstavila svoje naslijeđene običaje, tradiciju i kulturu svojih životnih prostora.

Završio bih s idejom zahvale gosp. A. Noviću, na pozivu što nas nije zaboravio, bez čijeg impliciranja i rada sve ovo ne bi bilo moguće, naglašivši pritom koliko je u današnje vrijeme tranzicije, dok stojimo pred vratima Europske Unije ovakva manifestacija značajna i plemenita za Hrvatsku, a posebno za Hrvate izvan domovine, u njegovanju i očuvanju nacionalne pripadnosti i očuvanju kulture.

Slobodan Ghera

PESCUIT ILEGAL ÎN RAIUL PESCARILOR

În urmă cu aproximativ doi ani lucram temporar în Austria împreună cu cumnatul meu Marian și un fost foarte bun prieten, Gruescu Petru Pepi, Dumnezeu să-l odihnească și să-i ierte păcatele. Pepi era un băiat foarte de treabă, sufletist, sociabil, care ținea foarte mult la soția sa.

Deși era un om deosebit de credincios, soarta a fost crudă cu el, Pepi pierzându-și viața într-un tragic accident de circulație la vârsta de 40 ani. În afară de meseriile pe care le cunoștea, Pepi mai avea ceva ce a făcut ca relația noastră să devină foarte apropiată și intensă, - plăcerea „de a pescui”!

La început m-a dus la niște lacuri artificiale, la pescuit de pește pașnic, - crap, caras, plătică și mai rar știucă, „Esox Lucius”. Nu eram foarte încântat de acele ieșiri, nu-mi plăcea să stau pe scăunel cu sticla de bere în mână așteptând sunetul clopoțelului din vârful lansetei, voiam mai mult, voiam ceva mai multă acțiune, și aici mă refer la pescuitul din picioare, care presupune exploatarea râului în amonte, cu lanseta în mână, în căutarea și capturarea salmonidelor.

La insistențele mele, Pepi a acceptat să mergem la un magazin de profil pescăresc ca să ne documentăm în privința modalităților de pescuire a păstrăvului în apele de munte din Austria sau pe râul care trece prin orașul unde lucram, Leoben. Vânzătorii de articole pescărești ne-au explicat politicos că în apele de munte din Austria există zone diferențiate de pescuit. Dacă aveai curiozitatea să pescuiești într-un parc național, de exemplu, nu era nici o problemă, aveai dreptul la o autorizație de pescuit contra cost. Acolo, mi-a trecut repede prin cap, nu e ca la noi. În țara mea natală legea interzice cu strictețe pescarilor sportivi să pescuiască în incinta parcurilor naționale, în timp ce braconajul, și el interzis prin lege, atinge cote maxime chiar și în acele locuri. Dacă te încumeți cumva să întrebi persoanele

abilitate de ce în multe ape de munte din țara noastră, dar mai ales în râul Caraș din Parcul Național Semenic-Cheile Carașului, păstrăvul este pe cale de a deveni doar o frumoasă amintire, ți se va răspunde că acest lucru se datorează deficitului de personal și a crizei în care se află țara.

tru repopulare, paznici de noapte, etc...

Dar să revin la cele câteva ieșiri în „raiul pescarilor” cum l-am numit întâia oară când m-a condus acolo bunul meu prieten. Pe acea vreme Pepi lucra ca sudor la o fabrică, iar în spatele fabricii trecea un râuleț cam de mărimea râului Caraș. Ne-am dus în perioada amurgului, rămânându-ne doar câteva zeci de minute de pescuit. Ne-a transportat până acolo cumnatul meu cu mașina și urma să revină după noi peste o oră și jumătate. Pepi și-a ales locul pe care-l știa și a început să pescuiască cu o rotativă nr. 3, „meeps aglia” albă. Eu îl priveam doar și ce-a urmat acolo nu mi-a venit să cred ochilor. După 20 de minute am avut impresia că pescuia într-o crescătorie, a eliberat vreo 6 pești la insistențele mele și unul l-a oprit, un curcubeu de 1 kg.

Am lansat și eu de câteva ori și am prins 3 indigeni, din care nici unul nu avea mai puțin de 300-400 gr. S-a întunecat de-a binelea și peștii începeau să mănânce din ce în ce mai bine, evident, noi fiind ajutați și de lumina reflectoarelor din curtea fabricii.

Fiindcă aflase câte ceva despre succesele mele culinare, Pepi m-a invitat la el acasă ca să prepar păstrăvii pe care i-am prins în acea seară. Bineînțeles, s-a lăsat cu multe povești pescărești care, cu cât le povestești mai mult, cu atât parcă devin mai frumoase și mai palpante. Desigur, mămăliguța, mujdeiul de usturoi și păstrăviorii erau presărați la început cu o sticlă de coniac și la urmă cu o sticlă de vin alb demisec, subțiat cu sifon...

Petru Miloș

Dar să ne întoarcem la realitatea din Austria. Acolo, de exemplu, există locuri paradisiace, unde o autorizație ajunge și la 30 Euro pe o zi de pescuit. Dacă mă gândesc bine, și la noi s-ar găsi destui pescari sportivi dispuși să achite o anumită sumă de bani pentru a pescui în Cheile Carașului, dacă nu suma pe care o achită austriecii atunci măcar echivalentul a unui kilogram de păstrăv la preț de magazin. Astfel s-ar aduna, poate, o parte din banii necesari pen-

KAKO SLAVIMO, ILI, DA LI JOȘ SLAVIMO SVETOG ĐURĐA?

Sveti Juraj, odnosno sveti Đuređ kako mi Karaševci kažemo, oduvijek je uživao veliko poštovanje u nas Karaševaca. Osim što su se tog dana slavili svi Đurđevi, njega se je slavilo i kao zaštitnika "mare" (ovaca, pogotovo).

Večer prije Sv. Đurđa domovi, vrata, porte, štale, sve se kitilo zelenim grančicama kao simbol dolaska proljeća. Mame

i majke (bake) bi ispekle okrugli kolač. Taj se kolač sutradan nosio na polje, na njega bi se stavio mliječ, a onda preko ovce (obično one koja je

veselje i radost za blagdan svetog Đurđa, urušavaju se i tužno su prazni. Sada dolazak proljeća čekamo po tuđim

krajevima, u tuđim zemljama. Ali te zemlje znaju dobro cijeniti svoju starinu. Obnavljaju stare kuće čuvajući pritom izvorni oblik. To pogotovo vrijedi za Austrijance koji bi nam u monogocemu trebali biti uzor.

Svakako da je novac potreban za egzistenciju i napredak. No, trebali bismo postati svjesniji i bogatstva koji leži po našim bregovima. A to se bogatstvo ne mjeri u novcu. Tamo je naša povijest, tamo na tim bregovima su naši stari zarađivali kruh svagdašnji za

obitelj, tamo su naši korijeni.

Naši salaši su živi muzej, koji govori o našoj prošlosti. U nekima još ima života, još gori vatra i još se čuje zvono na životinjama. No u nekima samo hujanje vjetra. Ipak, nije kasno. Barem par puta godišnje ako obidemo naše salaše, između ostalog i na blagdan svetog Đurđa, sigurno ćemo osjetiti dašak starine i drugačiji ćemo odnos imati prema budućnosti. Usudili bi se reći, vedriji, optimističniji. Jer pogled na zemlju koja je koljenima u obitelji, vočke, šume – sve to daje drugačiji osjećaj, osjećaj sigurnosti da se u teškim vremenima imamo gdje vratiti i od čega živjeti. Pogotovo u ovim nesigurnim vremenima.

Maria Lačhici

nastavak sa 4 str.

napuštena vam kuća” (Mt 23,37-38; Lk 13,34-35). Grad, nazvan i sveti grad po svetim osobama i svetim događajima koji su se u njemu zbili, ne da se Božjemu savjetu i pozivu. Isus mu želi reći Božji plan, savjet Duha, ali on ide u vlastitu propast, u pustoš!

Karaševo! Karaševo! Neće tebi doći propast toliko izvana, koliko iznutra, od tvojih žitelja i građana: od nemolitve i nevjere onih koji se izjašnjavaju vjernicima, a nisu; od izdajnika koji ruše Božji zakon i zakon Crkve; od političke nesloge i razdora, od ljudske zavisti i umišljenosti. Molite da se umjesto nesloge, Duh Sveti sa svojom mudrošću i razboritošću, s jakošću i bogobojaznošću nastani u svakoj obitelji i u cijelome selu i narodu te tako donosite obilan rod kroz život.

Dr. theol. Davor Lucacela

imala najviše mlijeka) bi se otkukalo. S jedne strane bi bila ženska osoba, obično djevojčica, a s druge strane muška osoba. Nakon što bi rekli: kuku-otkuku, skinuli bi kolač. Ako je više kolača ostalo u ženskoj ruci to je značilo da će dogodine biti više jagnjica, a ako je pak više kolača ostalo u muškim rukama, onda su domaćini mogli očekivati više ovnića. No ovog se običaja svi dobro sjećamo.

Pitanje je da li ga još i kako slavimo ovaj veliki blagdan. Nekada su se naša polja, izlazi, bjelila u proljeće od mnogobrojnih stada ovaca. Danas je to postalo raritet. Jedva da se može vidjeti koje malo stado po našim karaševskim hoterima.

Stoga i ne čudi da neka školska djeca baš i ne znaju što se radi, odnosno što se to radilo na Sv. Đurđa. Oni imaju sve manje prilike vidjeti uživo slavljenje svetog Đurđa. Salaši, svjedoci starih vremena, sve-tionici povijesti, kojima je odzvanjalo

ŽUPNI STADION „CROATIA CLOCOTICI“

Opće je poznato kako je nakon 1991. godine većina mladog stanovništva iz karaševskih hrvatskih sela otišla na privremeni rad u Hrvatsku ili u neke druge evropske države.

Mnogi su od njih ostavili neobrađene poljoprivredne posjede, nepokošene livade, pa čak i neubrana voća. I rimo-katolička župa iz Klokotića posjeduje nekoliko hektara crkvenog zemljišta, kojega administriram od 1990. godine. Na početku sam sijao pšenicu i kukuruz na tom zemljištu. Nakon nekoliko godina sve je poskupilo i nije se više isplatilo

jeme seminarija, trenirao u juniorima Hajduka Splita). Rekao sam mu da klokotička župa posjeduje zapušteno poljoprivredno zemljište i otišli smo ga pogledati. Vidjevši teren, fra Mario je rekao: "Kakav bi se lijep stadion mogao ovdje izgraditi! Petre, primi se posla i napravi ga! Kako će lijepo biti kada ovi divni mladići, koji su danas u tako velikom broju bili na Svetoj misi, budu imali i nogometno igralište

općina nije bila sklona novčano podržati dvije ekipe iz iste općine. Ipak, unatoč svemu tome, pronašlo se dosta mladih, nadahnutih i talentiranih nogometnih entuziasta koji nisu pustili da ova igra potpuno izumire u Klokotiću. Oni zavrijeđuju sav naš respekt, jer zahvaljujući njihovu zalaganju i trudu žitelji Klokotića još uvijek mogu gledati nogomet u našem mjestu.

Ova su me razmišljanja neprestano mučila. Razgovarao sam i s Msgr. Böcskeiem Laszлом, tadašnjim generalnim vikarom u temišvarskoj biskupiji, današnjim biskupom oradeanskim. Informirao sam ga o mojoj namjeri. Odgovorio mi je da ideja nije loša zato što će zemljište ostati i nadalje u župnom posjedu, bilo da je posijano, bilo da se na njemu igra nogomet.

27. listopada 2008., pomoću Božjom, pokrenuti su radovi za izgradnju novog nogometnog igrališta. Teren smo na početku podigli velikom količinom zemlje, dogurano i donešenom

bagerom iz obližnjeg brda, a zatim smo ga iznivelirali i posijali travu. Kupili smo cijevi i mrežu i ogradili smo ga. Iskopani su kanali uokolo igrališta za dreniranje vode, a na ulazima su izgrađeni mostići. Montirana su dva velika i dva mala vrata u pozadini igrališta za trening učenika i juniora. Ogradne cijevi i mrežu smo ofarbali u tradicionalne boje Hrvatske i Rumunjske. Uredili smo put od asfalta do igrališta, a uzduž puta smo iskopali kanal za isticanje vode. Na ulazu u crkveno zemljište montirana su vrata i započeli smo ograđivati cijelo zemljište. Slijedi izgraditi dvije kabine za rezervne igrače i jednu za stručnog promatrača utakmica. Vjerojatno, drugu nedjelju srpnja mjeseca, igralište će biti posvećeno i inaugurirano.

nastavak na 7 str.

platiti sijanje, kopanje i berbu žitarica. Godinama zatim crkveno zemljište nije više bilo obrađivano i počelo se polako degradirati. Nekoliko puta je bilo poplavljeno, posvuda su se javile rupe i proširila se razna bujad. Kočije i traktori su probili put uzduž, a krave, ovce i druge domaće životinje neometano su pasle travu, kao na nekom pašnjaku. Upravo sam ga zato odlučio urediti i ograditi.

3. svibnja 2007. godine, povodom proslave blagdana Sv. apostola Filipa i Jakoba, (zaštitnika klokotičke župe) bio sam počašćen posjetom fra. Maria Jurišića i fra. Vinka Prlića iz Hrvatske. Nakon misnog slavlja i ručka zajedno smo krenuli u šetnju po ulicama sela. Otišli smo i na mjesno nogometno igralište. „Šteta što je igralište maleno i neočuvano“ – rekao mi je fra. Mario (koji je, za vri-

kakvo zaslužuju. I nemoj zaboraviti, Petre, dodao je fra. Mario, malo u šali, malo ozbiljno: **Mens sana in corpore sano** – Zdrav duh u zdravom tijelu!“. Dugo sam razmišljao o tome nagovoru. Istina je da u ranoj mladosti, osim što sam sanjao postati svećenikom, obožavao sam i nogomet. Kasnije sam i igrao nogomet, najprije u momčadi gimnazije, zatim u ekipi teološkog fakulteta iz Alba-lulie, a za vrijeme raspusta u Prolazu Karaševo, amaterskoj ekipi iz rodnog sela. Sjećam se da su se u to vrijeme organizirali nogometni kupovi u karaševskoj zajednici, na kojima su sudjelovale momčadi iz svih hrvatskih sela iz Rumunjske. Kako je lijepo bilo! Prekrasne uspomene! I sada? Nije postojala volja za upisivanje nogometne ekipe Croatia Clocotici u V. Rumunjsku ligu, Lupačka

nastavak sa 6 str.

Bilo bi još posla, izgradnja svlačionica, tuševa, sanitetskih objekata, tribina ali zbog nedostatka novaca primorani smo zaustaviti radove. Na jesen ćemo homologirati igralište kako bi Croatia Clocotici mogla odigravati pred vlastitim navijačima domaće utakmice iz sljedeće edicije rumunjskog prvenstva.

Hoću se vratiti izrečenim riječima: zbog nedostatka novaca. Na početku sam se nadao da se mogu osloniti na sponzore, prijatelje iz države i inozemstva. Zbog financijske krize u državi i inozemstvu uspio sam dobiti samo 35% (11.200 Eura) od cjelokupne vrijednosti dosadašnjih radova (32.000 Eura). Ostatak, 65% (20.800 Euro), uz nešto posuđivanje, podnio sam ja. Očekivao sam više dobrovoljne pomoći od strane mladih, ali još uvijek nije kasno, ima još mnogo posla.

Početak radova za izgradnju župnog igrališta u Klokotiću

Zahvaljujem ovim putem svima koji su novčano ili dobrovoljnim radom podržali radove na nogometnom igralištu i radovat ću se ako, po mogućnostima, ljubitelji nogometa

će se i nadalje implicirati i pripomoći da privedemo kraju radove na ovom novom igralištu.

vlč. Petar Dobra, župnik

„MARIJANSKE“ DJEVOJKE IZ KLOKOTIČA

U Klokotiću, na drugi dan Duhova (Pedesetnice), kada crkva slavi i BDM Majku Crkve ali i Mariju Pomoćnicu 24. 05. 2010. „Marijanske“ su zahvalnom molitvom „O Gospođo moja, o Majko moja“ ispred Gospinog oltara, pozdravile Sv. Mariju, našu nebesku

„Marijanske“ su djevojke koje ministriraju samo za velike crkvene blagdane i na župni blagdan (kirvaj), pogotovo na blagdane Sv. Marije, jer su one zapravo Njezine ministrantice. Ministriraju još i na svadbama, kada u znak poštovanja, otprate mladenu od kuće do crkve na vjenčanje.

Majku, zajedno sa župnikom, vlč. Petrom Dobrom i zahvalile za proteklih 5. godina ministriranja.

Prije dolaska vlč. Petra Dobre, Gospi su ministrirale „Marijanske“ od I-VIII. razreda, a sada to rade „Marijanske“

od III-VIII. razreda odmah nakon prve sv. pričesti, da bi mogle za vrijeme sv. mise dobiti i sv. pričest.

Ciobanu Milena-Maria, Ciurar Iasmina-Mihaela, Lucacela Gordana, Miloş Bianca-Maria, Radovancovici Branka i Udoviţa Duşca-Maria su „Marijanske“ koje su zadnji put toga dana obukle specifičnu narodnu nošnju (koja se davno nosila za vrijeme korizme) i stavile plavu pantljkicu s ramena ispod desne ili lijeve ruke, ovisi gdje su im bila mjesta (s lijeve ili desne strane oltara) za vrijeme sv. mise ili pobožnosti.

Tradicija je ta da „Marijanske“ zahvaljuju Gospi i prestaju ministrirati malo prije završetka VIII. razreda, neodređenog datuma, ali mora biti obavezno onoga dana kada crkva slavi neki od blagdana Bl. Djevice Marije.

Čestitamo „Marijanskim djevojkama“ i zahvaljujemo što su bile lijep primjer za svoje mlađe nasljednice i nastojmo i dalje podržavati i očuvati ovu jedinstvenu tradiciju u našim karaševskim selima i ne samo! Hvala i za novčani doprinos, kojim su pripomogle kupnji nove misnice u župi.

Slaviţa Muselin